

The city of Athens annually sponsored a public funeral for fallen soldiers. This particular one dates to the 390's BCE. It was typical in this type of speech to recount a fairly standard history of Athens. One section summarizes the war between the Greeks and the Persians, nearly a century earlier. This particular passage describes how the Athenians responded to the famous battle by the Spartans at Thermopylae. When this paragraph begins, the Persian forces have just reached mainland Greece.

Ἀθηναῖοι δ' οὕτω διακειμένης τῆς Ἑλλάδος αὐτοὶ μὲν εἰς τὰς ναῦς ἐμβάντες ἐπ' Ἀρτεμίσιον ἐβοήθησαν, Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ τῶν συμμάχων ἔνιοι εἰς Θερμοπύλας ἀπήντησαν, ἡγούμενοι διὰ τὴν στενότητα τῶν χωρίων τὴν πάροδον οἰοῖ τ' ἔσεσθαι διαφυλάξαι. γενομένου δὲ τοῦ κινδύνου κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἀθηναῖοι μὲν ἐνίκων τῇ ναυμαχίᾳ, Λακεδαιμόνιοι δέ, οὐ ταῖς ψυχαῖς ἐνδεεῖς γενόμενοι, ἀλλὰ τοῦ πλήθους ψευσθέντες καὶ οὐς φυλάξειν ᾤοντο καὶ πρὸς οὐς κινδυνεύσειν ἔμελλον, διεφθάρησαν οὐχ ἡττηθέντες τῶν ἐναντίων, ἀλλ' ἀποθανόντες οὐπερ ἐτάχθησαν μάχεσθαι· τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ τῶν μὲν δυστυχησάντων, τῶν δὲ τῆς παρόδου κρατησάντων, οἱ μὲν ἐπορεύοντο ἐπὶ τήνδε τὴν πόλιν, οἱ δ' ἡμέτεροι πρόγονοι πυθόμενοι μὲν τὴν γεγενημένην Λακεδαιμονίῳ συμφορὰν, ἀποροῦντες δὲ τοῖς περιεστηκόσι πράγμασιν, εἰδότες δ' ὅτι, εἰ μὲν κατὰ γῆν τοῖς βαρβάροις ἀπαντήσονται, ἐπιπλεύσαντες χιλίαις ναυσὶν ἐρήμην τὴν πόλιν λήψονται, εἰ δὲ εἰς τὰς τριήρεις ἐμβήσονται, ὑπὸ τῆς πεζῆς στρατιᾶς ἀλώσονται, ἀμφοτέρωθεν δὲ οὐ δυνήσονται, ἀμύνασθαί τε καὶ φυλακὴν ἰκανὴν καταλιπεῖν, δυοῖν δὲ προκειμένοι, πότερον χρὴ τὴν πατρίδα ἐκλιπεῖν ἢ μετὰ τῶν βαρβάρων γενομένους καταδουλώσασθαι τοὺς Ἕλληνας, ἡγησάμενοι κρεῖττον εἶναι μετ' ἀρετῆς καὶ πενίας καὶ φυγῆς ἐλευθερίαν ἢ μετ' ὀνείδους καὶ πλοῦτου δουλείαν τῆς πατρίδος, ἐξέλιπον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τὴν πόλιν, ἴν' ἐν μέρει πρὸς ἑκατέραν ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα τὰς δυνάμεις κινδυνεύσωσιν.

Ἀθηναῖος –α –ον Athenian
 ἀλώσονται (fut. ind. mid. 3rd pl. of αἰρέω)
 ἅμα together, at the same time
 ἀμύνω protect
 ἀπαντάω meet (in battle)
 ἀπορέω be at a loss, have no way to go
 Ἄρτεμίσιον –ους τό Artemesium
 (the site of a prolonged naval battle
 during the Greco-Persian Wars)
 γεγενημένην ~ γενομένην
 διακεῖμαι be in a certain condition
 διεφθάρησαν aor. pass. < δια-φθείρω destroy,
 kill
 διαφυλάττω guard securely
 δουλεία –ας ἡ slavery
 δύναμις –εως ἡ force, power
 δυστυχέω have bad luck
 εἰδώς –υῖα –ός knowing
 ἐκλείπω leave behind
 Ἑλλάς –αδος ἡ Greece
 Ἕλληνας –ηνος ὁ Greek
 ἐμβαίνω walk on, board
 ἐνδεής –ές lack, need
 ἐπιπλέω sail to
 ἔρημος –η –ον deserted
 ἐλευθερία –ας ἡ freedom
 ἤττομαι be defeated
 Θερμοπύλαι –ων αἱ Thermopylae

ἵνα so that, in order to
 καταδουλόω enslave
 καταλείπω leave behind
 κινδυνεύω risk danger
 κινδυνεύωσιν ~ ἐκινδύνευσαν
 Λακεδαιμόνιος –α –ον Spartan
 ναυμαχία –ας ἡ naval battle
 οἷοί τ' ἔσεσθαι = to be able
 ὄνειδος –ους τό disgrace
 οὔτε where
 πάροδος –ου ἡ entrance
 πεζός –ή –όν infantry
 πενία –ας ἡ poverty
 περιεστηκώς –υῖα –ός being as
 circumstances are
 πλῆθος –ους τό crowd, number
 πλοῦτος –ου ὁ wealth
 πρότερον whether, either
 πρόγονος –ου ὁ ancestor
 προκεῖμαι be in front of (someone)
 στενότης –τητος ἡ narrowness
 τριήρης –ους ἡ trireme (a type of battleship)
 φυγή –ῆς ἡ escape, exile
 φυλακή –ῆς ἡ guard
 ψεύδω lie, cheat, deceive
 χίλιοι –αι –α thousands